

Dramaturgie českých rádií 3. díl

Série rozhovorů s hudebními redaktory veřejnoprávního a soukromého rozhlasového vysílání

PŘIPRAVIL: ZDENĚK NEDVĚD

ODPOVÍDAL: MILAN TESAŘ, MAREK ZOUHAR

Milan Tesař, vedoucí hudební redaktor a dramaturg, Radio Proglas

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

V hudebních a hudebněpravodajských proudech výrazně převažuje česká hudba (asi 80 %). Ve specializovaných hudebních pořadech je poměr „vyváženější“ (odhadem 60 % české tvorby). Mezi 100 nejčastěji hranými písněmi za rok 2015 bylo 89 českých a 11 slovenských, žádná z jiného státu.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Proglas se svým záběrem blíží veřejnoprávnímu vysílání, respektive naší představě o tom, jak by veřejnoprávní vysílání mělo vypadat. Hlavní hudební proud tvoří tzv. menšinové žánry — folk, jazz, blues, world music, akustická alternativa, okrajově i elektronická hudba a také starší pop, rock (oldies). Velký důraz klademe na žánrové fúze (tedy barevná hudba, méně obvyklé kombinace nástrojů; to, co komerční rádia nehrají). Stěžejní jsou pro nás texty (příběh v písni). Denní a noční vysílání se liší nepatrně (v noci více klidnějších písní, ale není to pevné pravidlo, klidněji hrajeme i během dne).

Kromě toho má každý den ve vysílání prostor vážná hudba, folklor a dechovka. Ve vysílacím schématu mají své místo i duchovní písně různých žánrů (od sborového zpěvu a chorálu přes spirituály až po křesťanský folk, pop a rock).

Cílem je tedy nabídnout posluchačům především to, co jinde neuslyší.

www.proglas.cz

Kvóty, které nařizují hraní „domácích“ autorů, nic neřeší. Rádio má především pro posluchače objevovat novou hudbu — nezávisle na tom, z které země pochází. Jsem tedy zásadně proti kvótám.

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Kvóty, které nařizují hraní „domácích“ autorů, nic neřeší. Rádio má především pro posluchače objevovat novou hudbu — nezávisle na tom, z které země pochází. Jsem tedy zásadně proti kvótám.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

Otázka je nejasně formulována. Zkoušíte mě z toho, jaký je, nebo se ptáte na to, jaký by podle mě měl být?

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvoplánové rotace? Jaký je oficiální postup — komu má autor nebo producent adresovat nabídku?

Do vysílání zařazujeme jakoukoliv skladbu, kterou považujeme za zajímavou, a to především v menšinových žánrech. Písně posuzujeme nejen podle hudby, ale také podle textu (podle obsahu i formy). Nepracujeme se selektorem ani rotacemi. Pracujeme v databázi, v níž momentálně figuruje téměř 200 000 písní, a z ní vybírá hudební dramaturg ad hoc do vysílání — do každého hudebního bloku (času) — podle specifických kritérií. Autor nebo interpret se může na zaslání nahrávky (preferujeme celá alba, konkrétní skladby si vybíráme sami) domluvit na e-mailu tesar@proglas.cz (Milan Tesař).

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

Určitě je, mezi českými posluchači je po české tvorbě stále velká poptávka. A pro spoustu posluchačů hraje například český text při poslechu písně výraznou roli.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je oslovován a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

Žádné testy u nás neprobíhají. Sledujeme však zpětné reakce posluchačů (někdy

i řízené — například žádáme reakce na konkrétní pořady za odměnu) a podle nich zpětně analyzujeme dramaturgii a zvažujeme případné — spíše kosmetické — změny.

Jak byste vyvrátil mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

Nebudu nic vyvracet. Rozumím situaci komerčních rádií, i když je z mého pohledu nelogická. Rádio má hrát to, co (ještě) není známé — samozřejmě v nějakém vyváženém poměru se skladbami relativně známějšími. Že to většina jiných rádií nedělá, mě netrápí. Můžeme být tím pádem originální.

Zařazujete do vysílání instrumentální skladby?

Instrumentální skladby zařazujeme téměř výhradně v rámci specializovaných hudebních pořadů (jazz, world music, vážná hudba). Jinak mají uplatnění spíše jako podkresy a předěly mezi mluveným slovem.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

Náš případ to není. My zařazujeme nejčastěji (paralela s „hlavní rotací“) písně z posledního roku nebo dvou let. Starší písně zůstávají v nabídce, ale objevují se spíše jednorázově, bez častějšího opakování. ☐

Marek Zouhar, hudební dramaturg, ČRo Brno

Kolik hudby českých autorů v % vyjádření vysíláte? (Slovensko = zahraničí)

Český rozhlas Brno se soustřeďuje na českou zpívanou hudbu. Té je ve vysílání regionálních stanic Českého rozhlasu naprostá většina, zhruba kolem 75 %. Část této hudby je sice autorsky odjinud, ale podíl autorsky ryze české hudby je pořád výrazně nadpoloviční a aktuálně kolísá kolem 60 %. Pokud bych připočítal i slovenskou hudbu, kterou posluchači znají a vnímají jako velmi příbuznou, bude to ještě o pár procent více.

Jaké je žánrové složení portfolia, rozlišujete obsahově denní a noční vysílání?

Český rozhlas Brno hraje mnoho žánrů. V převážné části vysílání se samozřejmě soustřeďujeme na pop doplněný country nebo okrajově folkem, ale hrajeme výrazně a denně také dechovou hudbu a folklor. Ve vysílání najdete i jazzová okénka a zvláště o víkendy stopy klasické hudby. Denní a noční vysílání nerozlišujeme, alespoň ne podle zastoupení české hudby.

Jaký je váš názor na povinné kvóty (Slovensko, Francie...)?

Povinné kvóty pro mě nejsou řešením zastoupení podílu české hudby, ostatně podobná řešení formou nějakého příkazu nevtám ani jinde. Kvóty nic neřešily ani v minulosti a v dnešní otevřené společnosti by snadno mohly ublížit

Brno Český rozhlas

Povinné kvóty pro mě nejsou řešením zastoupení podílu české hudby, ostatně podobná řešení formou nějakého příkazu nevítám ani jinde. Kvóty nic neřešily ani v minulosti a v dnešní otevřené společnosti by snadno mohly ublížit všem — posluchačům, rádiím i autorům. Řešením je dostatek kvalitní české hudby...

všem — posluchačům, rádiím i autorům. Řešením je dostatek kvalitní české hudby — a v posledních letech je docela slyšet, že kvalita se dokáže prosadit, i je-li „domácí“.

Je rozdíl v obsahu portfolia u soukromých rozhlasových stanic a veřejnoprávního rozhlasu a jaký?

Rozdíl se stírají. Každá stanice vnímá své posluchače a svůj prostor omezený dosahem a základním formátem. Přístup stanic k hudbě a strategii práce s ní se v soukromém a veřejnoprávním rozhlasu zřejmě příliš lišit nebude.

Jaké jsou požadavky na zařazení skladby do vysílání? A jaké do prvoplánové rotace? Jaký je oficiální postup — komu má autor nebo producent adresovat nabídku?

Skladby ve vysílání procházejí testy a ty jsou základním měřítkem úspěšnosti skladeb. Každá stanice si navíc buduje nějaký zvuk a dodržuje jistý formát, proto dramaturg dbá i na to, zda skladba do této strategie zapadne. Autor nebo interpret by tedy se skladbou měl oslovovat přímo hudebního dramaturga.

Je tvorba českých autorů konkurenceschopná?

Pokud tím myslíme možnost zařazení české hudby do vysílání, pak rozhodně ano. Posluchači u nás dlouhodobě chtějí českou hudbu, české hity a české hvězdy. Platí to nejen pro stabilní interprety, ale jak ukázaly některé projekty z poslední doby, rozhodně i pro současnou produkci.

Jak probíhá vzorkování (testy) a kdo je osloven a v jakém množství (mění se složení respondentů)?

Testy probíhají v různých módech, ale nejobvyklejší je testování velké sady skladeb na velkém počtu respondentů, většinou na různých místech republiky pro různé stanice rozhlasu. Český rozhlas připravuje přesné zadání testování pro nezávislou agenturu. Složení respondentů se tedy mění, přesto výsledky bývají velmi konzistentní. I z toho

důvodu jsou výsledky testů pro posuzování skladeb důležité.

Jak byste vyvrátil mýtus „Hrajeme jen známé skladby (hity)“? Novinky přece nemohou být známé, hity z nich vytvoří právě jen zařazení do vysílání.

Jde opravdu jen o mýtus. Jiný pohled na nasazování novinek má jistě konzervativní stanice a jiný hitové rádio, ale pokud si projdete vysílání, a to vcelku libovolné sta-

Foto: Khalil Baalbaki

nice, najdete v něm známé skladby z řady různých let. Skutečný hit se ve své době zkrátka vždy prosadí.

Zařazujete do vysílání instrumentální skladby?

Ve vysílání instrumentálky máme, ale jejich pozice je oproti zpívaným skladbám přece jen vyloženě okrajová.

Proč se již mnoho let objevují ve vysílání stejné skladby v hlavní rotaci?

Sítem času projdou opravdu jen hity a je jasné, že z dob minulých se dramaturg snaží sáhnout právě po nich, po hitech. Konec konců dospělý posluchač se také rád vrací k oblíbeným písničkám, které zná z mládí. ☑